

Zápis ze zasedání ediční komise AS UK ze dne 2. 6. 2014

Přítomni: doc. Mgr. Jaromír **Krejčí**, Ph.D. (FF), Mgr. Cyril **Brom**, Ph.D. (MFF), doc. RNDr. Jiří **Dolejší**, CSc. (MFF),
MUDr. Jitka **Feberová**, Ph.D. (2. LF), MUDr. Josef **Fontana** (3. LF), Mgr. Jakub **Marek**, Ph.D. (FHS), Bc. Michal **Tuláček** (PF)

Omluveni: Ing. Zdeněk **Bureš** (LF HK), Mgr. Jan **Kříž** (PřF), Mgr. Juraj Juhás (PF), MUDr. Jana **Mašková** (1. LF),
Bc. Anna **Matys** (FF), PhDr. Petr **Juptner**, Ph.D. (FSV), Bc. Peter **Korcsok** (MFF), RNDr. Eugen **Kvasňák**, Ph.D. (3. LF),
Mgr. Marie **Paráková** (Ústřední knihovna UK), prof. MUDr. Stanislav **Štípek**, DrSc. (1. LF), prof. MUDr. Jiří **Raboch**, DrSc. (1. LF), Mgr. Samuel **Zajíček** (FF)

Hosté: prof. PhDr. Jan Royt, Ph.D. (RUK), Tereza **Svobodová** (tajemnice legislativní komise)

Program:

1. Vystoupení pana prorektora Jana Royta
2. Přijímací řízení a propad počtu uchazečů
3. Schválení zápisu z minulého zasedání

1. Vystoupení pana prorektora Jana Royta

Pan předseda požádal pana prorektora Jana Royta, aby představil svou koncepci na následující čtyři roky, aby krátce přiblížil, v jakém stavu resort převzal a jaký tým má k dispozici.

Pan prorektor nejprve uvedl, co spadá do jeho kompetence - nakladatelská politika, věda (PRVOUK, NAKI) a doktorské studium. Pro aktuální úkoly byly ustaveny tři pracovní skupiny – pro kvalitu vydavatelské práce, pro repozitáře a právní skupina autorského práva. Pracovní skupiny pracují od února a výstupy by měly dodat ještě před prázdninami.

Nakladatelství rozjíždí publikování v elektronické verzi, v tomto směru by chtěl pan prorektor pokračovat po panu Štechovi. Nyní to začíná webinarity, které je omezeným open accessem. Cílem je zpřístupnit nejprve veškeré časopisy, u těch je to snazší než u monografií. Autoři musí být předem informováni o svých právech a povinnostech, které se týkají volného přístupu. U některých obrazových materiálů je problém s jejich zveřejněním vzhledem k autorským právům. Proto by někdy musel být open access s omezením.

Skupina pro kvalitu: Diskutuje se recenzní řízení, nebudou totiž vydávány jen studijní materiály, ale i jiné publikace. Důležitá je i jazyková redakce prací (tištěných i elektronických), což je další z akcentů nakladatelské politiky. Přestože je to nákladné, publikace jsou vizitkou univerzity a je nutné dbát na jazykovou správnost. Částečně je problémem to, že na každé fakultě existují dílčí nakladatelství, nicméně neexistuje žádná koordinace, takže kvalita vydávaných děl může být rozdílná, přestože všechno vychází pod logem UK. Měl by být zaveden nějaký certifikát kvality, jakýsi minimální standard, případně technická norma, jak by publikace měly vypadat. Monografie budou v budoucnu hodnoceny v oborových radách Rady vlády. Dalším cílem je, aby monografie vycházely ve světových jazycích, což je sice také nákladné, ale vyplatí se to, cena je v důsledku stejná jako u článku v zahraničním impaktovaném časopise. Nově mají vznikat také ediční řady, u kterých je stěžejní najít editora a zajistit, aby publikace vycházely skutečně pravidelně.

Skupina pro repozitáře: Repozitáře jsou nezbytné pro ucházení se o některé granty, proto je jejich zřízení v krátkém časovém horizontu (do půl roku) jednou z priorit. Zatím není jasné, jaký systém bude zvolen, teprve probíhá výběr. Repozitáře by měly být dva – repozitář vědeckých prací a repozitář kvalifikačních prací. Měla by existovat možnost publikace s omezením, tj. že bude zveřejněna až později po nahrání, například s jinou navazující publikací nebo až vyjde i v tištěné podobě. Otázkou zůstává, kdo bude do repozitáře práce nahrávat, zda nakladatelství nebo autoři sami. Skupina pro právo: Publikací v repozitáři se autor vzdává některých svých práv. Existuje několik řešení této situace. Zprv by se měly všem pracovníkům UK změnit smlouvy a opatřit je speciální doložkou. Druhou možností jsou licenční smlouvy, které by zaměstnanci podepisovali. Vzhledem k tomu, že je druhá možnost jednodušší, pravděpodobně převáží.

Jakub Marek upozornil na problém, že u nakladatelství Karolinum není jasné, kdy publikace vyjde, což je nepříjemné, když má autor grant a termín. Pan prorektor ujistil, že toto se teď zlepšuje.

Cyril Brom se zeptal, zda je pracovní komise pro autorské právo v kontaktu s fakultami, které musí ve svých nakladatelstvích řešit stejné problémy ohledně autorských práv. Pan prorektor odpověděl, že ne, a poděkoval za podnět.

Jiří Dolejší podotkl, že by možná bylo lepší, kdyby publikace v open access nebyly zadarmo, ale „skoro zadarmo“, tedy velmi levné, aby si ji mohl každý dovolit, ale aby platby pomohly s provozem nakladatelství. Pan prorektor souhlasil, že je to jedno z řešení.

Jaromír Krejčí se zeptal místo nepřítomného Jana Kříže, zda bude lépe fungovat vyhledávání v repozitáři skrz vyhledávače. Pan prorektor odpověděl, že tento problém byl již vyřešen a vyhledávání je již bez problému.

Michal Tuláček se ptal, zda bude možné propojit repozitář se SISEm. Pan prorektor odpověděl, že existuje portál Discovery, který by měl oba systémy propojovat, tento portál je v této chvíli ale teprve testován. Jitka Faberová poznamenala, že by bylo lepší, kdyby byli k testování přizváni i knihovníci.

Pan předseda poděkoval panu prorektorovi za vystoupení.

2. Příjímací řízení a propad počtu uchazečů

Následujících deset let má být populační propad. Přestože mnoho oborů zatím žádný propad zájmu nezaznamenalo, mohl by to být do budoucna velký problém.

Pan rektor to navrhuje řešit následujícími prostředky: Zvětšit nabídku placených oborů v cizích jazycích, více CŽV. Univerzita by se měla snažit přitáhnout nové uchazeče. Pan prorektor by chtěl hlavně přitáhnout české studenty, například prezentacemi na gymnáziích.

Další možností, jak přilákat studenty, jsou prezentace na veletrzích, například na Gaudeamu. Cyril Brom se zeptal, zda se bude jezdit i na jiné veletrhy, například na Slovensko. Prorektor odpověděl, že mají dát podnět, že to možné je. Josef Fontana upozornil na další veletrh, EAIE v Praze, kde bude prezentace UK, přestože bude mít pro svou prezentaci menší prostor. Dobrou reklamou pro univerzitu jsou i přednášky vyučujících v zahraničí. Některé problémy by neměly být řešeny na úrovni univerzitní, ale fakultní, někde dokonce na úrovni oborů, a například tam, kde je velký potenciál, že by obor studovali zahraniční studenti, jezdit na veletrhy do zahraničí. Otázkou je, zda máme dost kvalitních vyučujících, kteří mají jak odbornou kvalitu, tak perfektní znalost jazyka. Cizinci nepřijedou za průměrným oborem a jsou znepokojeni, když platí za studium, když dělá vyučující jazykové chyby.

3. Schválení zápisu z minulého zasedání

Schváleno tichým souhlasem

Zapsala: Tereza Svobodová